

ผลของโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้น
ในสถานสงเคราะห์เด็กชาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2558

Copyright by Mahidol University
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์เด็กชาย

THE EFFECTS OF A SMOKING PREVENTION PROGRAM FOR EARLY MALE ADOLESCENTS IN
FOSTER HOME

จิราพร สุวะมาตย์ 5537321 PHCN/M

พย.ม.(การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุณีย์ ละกำป็น, กศ.ด.(การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร)

สุรินทร์ กลัมพากร Ph.D.(NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์เด็กชาย กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กวัยรุ่นชายอายุ 10-14 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็กชายเขตกรุงเทพและปริมณฑล จำนวน 84 คน สุ่มสถานสงเคราะห์เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ สุ่มเด็กที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้ากลุ่มละ 42 คน กลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมที่ประยุกต์ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม กิจกรรมการเรียนรู้ มีทั้งหมด 3 กิจกรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ตนเองเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่ทำให้สูบบุหรี่ หาแนวทางป้องกัน เรียนรู้ความสำเร็จจากการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยฝึกทักษะการปฏิเสธ เรียนรู้ความสำเร็จจากตัวแบบที่ปฏิเสธเมื่อถูกโน้มน้าวให้สูบบุหรี่ได้สำเร็จ และให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการสูบบุหรี่ ผ่านสื่อวิดีโอ ตัวแบบเล่าประสบการณ์ถึงผลจากการไม่สูบบุหรี่ รวมระยะเวลาของการศึกษา 7 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลลัพธ์ของโปรแกรมในด้านความคาดหวังในผลลัพธ์ของการไม่สูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการสูบบุหรี่ และพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่ โดยวิธีตอบแบบสอบถามด้วยตนเองในระลอกก่อนการทดลอง หลังการทดลองและติดตามผล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square, Repeated Measure two-way ANOVA, t-test, Paired t-test และ Bonferrony

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อสิ้นสุดการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในผลลัพธ์ของการไม่สูบบุหรี่สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการสูบบุหรี่ในระยะติดตามผลเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ส่วนพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่หลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบไม่แตกต่างกัน

สรุปโปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่สำหรับวัยรุ่นชายตอนต้นในสถานสงเคราะห์เด็กชาย สามารถเพิ่มความคาดหวังในผลลัพธ์ของการไม่สูบบุหรี่ การรับรู้ความสามารถตนเองในการป้องกันการสูบบุหรี่ และโปรแกรมนี้สามารถประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการสูบบุหรี่ในวัยรุ่นชายตอนต้นได้

คำสำคัญ : โปรแกรมป้องกันการสูบบุหรี่ / วัยรุ่นชายตอนต้น / สถานสงเคราะห์

THE EFFECTS OF A SMOKING PREVENTION PROGRAM FOR EARLY MALE ADOLESCENTS IN FOSTER HOME

JIRAPORN SUVAMAT 5537321 PHCN/M

M.N.S. (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUNE LAGAMPAN, Ed.D.

(RESEARCH AND CURRICULUM DEVELOPMENT),

SURINTORN KALAMPAKORN, Ph.D. (NURSING),

ABSTRACT

The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effectiveness of the smoking prevention program for early males adolescent in foster homes for boys. The participants (N=84), were young boys, aged 10-14, residing in a foster home, namely The “Home for Boys” located in Metro Politan Bangkok and the vicinity. Each home was randomly assigned to either an experimental or a comparison group. The qualified participants were then randomly selected into experimental and comparison groups (n=42 each). The Social Cognitive Theory was used as the conceptual basis for the smoking prevention program. The program included three learning activities: (i) analysis of the risk environment, and to find the way to prevent smoking by group work, (ii) learning success from practicing refusal skills, when being persuaded to smoke, observing the experience of successful models, and (iii) raising awareness about the negative effects of smoking through video. The duration of the study was seven (7) consecutive weeks. Then, the participants were assessed on the effects of the program in terms of expectation outcomes of non-smoking, self-efficacy in prevention smoking, and the smoking prevention behaviors. Data were collected and analyzed using descriptive statistics (e.g. percentage, mean, and standard deviation). In addition to using chi-square and *t-test*, two-way repeated measures ANOVA was used in conjunction with *post hoc* Bonferrony correction.

The results showed that the experimental group had a mean score of expectation outcomes of non-smoking significantly higher than the comparison group ($p < 0.05$). Likewise, they had a mean score of the self-efficacy in smoking prevention significantly higher than that of the comparison group ($p < 0.05$).

In summary, the findings support the focus on intervention for smoking prevention. The application of a smoking prevention program for youths in the boy’s foster homes can raise the expectation outcomes of non-smoking, the self-efficacy in the prevention of smoking, and smoking prevention behaviors. Thus, this program can be taken into consideration when promoting the prevention of cigarette smoking behaviors in the early ages of adolescent males.

**KEY WORDS: SMOKING PREVENTION PROGRAM/ ADOLESCENT MALE/
FOSTER HOME**

144 pages